

Regionaal beweeg- en sportakkoord 2020-2030

Inhoud

1. WAT OP HET SPEL STAAT.....	3
2. DE SPELERS	5
3. SPELVERDELING	8
3.1 Inspireren en kennis delen	8
3.2 Het faciliteren van activiteiten en interventies	8
3.3 Een sterke partner voor spelers buiten de Achterhoek	9
3.4. Monitoren en evalueren	9
4. FINANCIËEL	11

DEELAKKOORD INCLUSIEF BEWEGEN EN SPORTEN

5. GEZONDE JEUGD	16
6. VITAAL OUDER WORDEN.....	18
7. UNIEK SPORTEN.....	19
8. SPORTIEVE BEROEPSBEVOLKING.....	20

DEELAKKOORD EXCELLEREN IN DE ACHTERHOEK

9. TALENTBEGELEIDING.....	23
10. OPEN CLUBS EN VITALE SPORTPARKEN	24
11. EVENEMENTEN	26

1. WAT OP HET SPEL STAAT

De Achterhoek heeft een uitstekende basis voor een gezond leven. Noaberschap, een mooie leefomgeving en een grote affiniteit met sporten, bewegen, cultuur en streekproducten kenmerken de streek. Maar ook de Achterhoek ontkomt niet aan de grote transformatievragen. Hoe kan worden geanticipeerd op demografische ontwikkelingen, klimaat en individualisering binnen een samenleving die steeds verder technologiseert. Een samenleving waarin voldoende rust, beweging en sociale contacten onder druk staan.

Achterhoek in Beweging geeft een positief antwoord op deze vragen. Gericht op het voorkomen van problemen, of het op een energieke manier oplossen van vraagstukken. Achterhoek in Beweging vindt haar fundament in sporten en bewegen. Maar de organisatie kan haar doelstellingen alleen halen door verschillende coalities aan te gaan. Verbindingen zijn er al met de zorgsector, volksgezondheid, het onderwijs en ondernemers. Meer, grotere en bredere coalities zijn noodzakelijk om tot integrale oplossingen te komen. Met het bedrijfsleven, recreatie en toerisme, klimaatpartners en de cultuursector bijvoorbeeld. Samen is er letterlijk een wereld te winnen.

Om te komen tot brede coalities heeft Achterhoek in Beweging het initiatief genomen tot het sluiten van een regionaal sport- en beweegakkoord. Een akkoord dat laat zien dat verschillende partijen een gedeelde opgave en gedeelde kansen zien. Kansen om mensen voor te bereiden op een zelfredzame toekomst in een gezonde leefomgeving. Sport, bewegen en gezondheid zijn daarvoor essentieel. Om resultaten te boeken moeten multidisciplinaire samenwerkingsverbanden worden vormgegeven op macro- meso en microniveau. Spelers uit het ruimtelijk en uit het sociale domein zijn nodig om succesvol te zijn. De levensboom illustreert de onderlinge afhankelijkheid van het ruimtelijke en het sociale domein.

Dit document legt de ambities van Achterhoek in Beweging vast. Na vaststelling van dit akkoord worden de ambities uitgewerkt. In de uitvoeringsagenda landen alle projecten en activiteiten. Vanaf 2020 gaan de partners, Scholde aan Scholde, aan het werk op basis van de nieuwe uitvoeringsagenda.

Bron: gezond.nu

In de Achterhoek is de afgelopen jaren al intensief samengewerkt met vele partijen om tot een integraal sport- en beweegbeleid te komen. Het afgelopen jaar is het Nationaal Sportakkoord

De Achterhoek heeft een sterke basis. Maar er staat ook veel op het spel. Alleen door integraal te kijken naar mensen (met al hun levensgebieden) en tegelijkertijd integraal te kijken naar de regio (met alle partners) kunnen solide antwoorden worden geformuleerd. Dan kan iedereen mee doen en excelleert de Achterhoek op alle fronten.

DE SPELERS

De gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude-IJsselstreek en Winterswijk zijn in 2014 Achterhoek in Beweging gestart. De afgelopen vier jaar is Achterhoek in Beweging een beweging in de sociologische zin van het woord geworden; een netwerk van groepen mensen en organisaties die sporten en bewegen in willen zetten voor een inclusieve samenleving en een gezonde en uitdagende leefomgeving. Om te komen tot een vruchtbare inzet van sport, bewegen en gezondheid in het ruimtelijke en in het sociale domein sluit Achterhoek in Beweging coalities. Verschillende strategische partners hebben zich de afgelopen jaren aangesloten bij Achterhoek in Beweging. De uitvoeringspartners (bewegingspartners) zorgen ervoor dat activiteiten en interventies uitgevoerd worden. Zij werken direct met de doelgroepen en vormen het fundament onder Achterhoek in Beweging.

Samen staan we sterk

Strategische partners

De strategische partners zetten zich in voor alle onderdelen van Achterhoek in Beweging. In de periode 2020 – 2030 werken zij samen aan een sportieve en gezonde Achterhoek. De strategische partners leveren kennis, kunde en financiële middelen. Maar belangrijker is dat zij het gedachtengoed van Achterhoek in Beweging uitdragen in alle haarvaten van de samenleving. Uitdragen dat 'Scholder an Scholder' meer wordt bereikt. Dat iedereen mee mag doen. En: dat het verenigingsleven in de Achterhoek waardevol is en ondersteund mag worden. De partners bouwen samen aan een succesvolle toekomst voor jong en oud in de Achterhoek. Door te handelen volgens de visie en de goede voorbeelden te noemen.

Het blijft voor de strategische partners en gemeenten niet alleen bij formuleren en vertellen. Zij gaan ook samen aan de slag. Doorbreken schotten tussen beleidsterreinen en breken muren tussen organisaties af. Zij verbinden vele partijen en doelgroepen aan elkaar. Samen werken zij op alle niveaus aan een gezonde Achterhoek. Daarbij zoeken zij steeds nieuwe wegen. 'Anpakken en waagen' is het devies: dan 'is niks onmeugli-jk.'

Achterhoek in Beweging staat open voor nieuwe strategische partners. Ook in de jaren 2020 – 2030 kunnen partijen zich aansluiten.

Anpakken en waagen, dan is niks onmeugli-jk.

Uitvoeringspartners

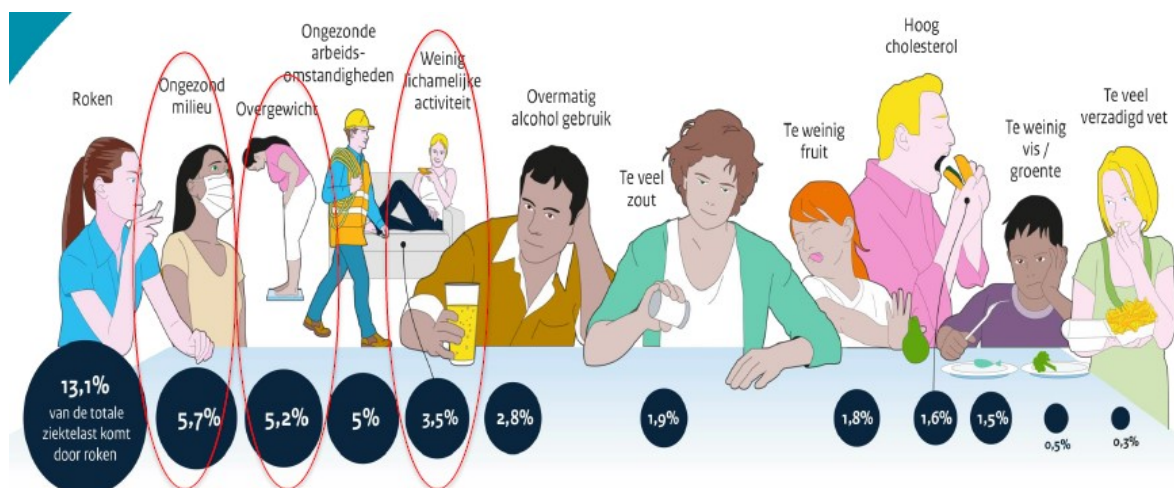
Lokale en regionale uitvoeringspartners (bewegingspartners) zijn de drijvende krachten om mensen een leven lang in beweging te krijgen en te houden. Achterhoek in Beweging zorgt voor samenhang en afstemming tussen de initiatieven die de uitvoeringspartners ontwikkelen en uitvoeren. De twee deelakkoorden zijn Inclusief Sporten en Excelleren in de Achterhoek.

1. INCLUSIEF SPORTEN

De belangrijkste ambitie van de Achterhoek is dat iedereen mee kan doen. Sporten en bewegen is een essentieel onderdeel van een gezonde leefstijl. De Achterhoek streeft ernaar om de gezondste regio van Nederland te worden. Dat betekent dat iedereen op zijn of haar niveau moet kunnen sporten en bewegen. In het Nationaal Sportakkoord staat het als volgt verwoord: 'Sporten en bewegen zou voor iedereen vanzelfsprekend moeten zijn, ongehinderd leeftijd, lichamelijke of geestelijke gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie'. Om dit waar te kunnen maken proberen we in de Achterhoek sporten en bewegen zo te organiseren dat het plaats kan vinden in de directe leefomgeving / sociale omgeving van alle inwoners. Belemmeringen proberen worden weggenomen.

2. EXCELLEREN IN DE ACHTERHOEK

De Achterhoek is een prachtige streek met een krachtig imago. Talentvolle sporters hebben in de meest uiteenlopende disciplines fenomenale prestaties neergezet. Achterhoekse evenementen hebben een nationale en internationale aantrekkingskracht. Het hechte verenigingsleven is uniek voor Nederland en in de wereld. Tussen 2020 en 2030 willen we met onze partners de positie van de Achterhoek nog verder versterken. Dat kan door de samenwerking nog meer en discipline overschrijdend samen te werken met overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Bijdrage aan ziektelast door leefstijl & milieu in Nederland (2014, RIVM)

3. SPELVERDELING

Achterhoek in Beweging heeft vier verschillende rollen:

- 1. Inspireren en kennis delen**
- 2. Faciliteren van activiteiten en interventies**
- 3. Sterke partner voor spelers in en buiten de Achterhoek**
- 4. Monitoren en evalueren**

Geen van de vier rollen kan of wil Achterhoek in Beweging solitair uitvoeren. Om resultaten te bereiken is steeds samenwerking nodig met verschillende coalities van partners. Achterhoek in Beweging brengt de juiste partners bij elkaar, of sluit aan bij door derden geïnitieerde (werk)groepen. Ook wordt steeds gezamenlijk gezocht naar de meest passende wijze van financiering en uitvoering van de activiteiten en interventies. Dit is een dynamisch proces. Focus en het kiezen voor de juiste initiatieven is belangrijk. Jaarlijks is in de bijgestelde uitvoeringsagenda terug te vinden aan welke onderdelen en elementen Achterhoek in Beweging werkt. In haar jaarverslag geeft Achterhoek in Beweging aan welke resultaten zijn bereikt.

3.1 Inspireren en kennis delen

Achterhoek in Beweging wil een inspiratiebron zijn voor overheden, organisaties en ondernemingen in de Achterhoek. Door goede voorbeelden van samenwerking te delen. Te laten zien dat samenwerking tussen partijen kan leiden tot een maximaal resultaat. Maar Achterhoek in Beweging wil ook graag geïnspireerd worden en profiteren van de kennis van haar (Achterhoekse) strategische partners. Om sport, bewegen en gezondheid optimaal in te zetten wil de organisatie graag gebruik maken van de kennis van diverse doelgroepen, activeringsvormen en marketingtechnieken die partners buiten het sport- en beweegdomein hebben. Inspireren en kennisdelen is een doorlopend proces. Het vraagt om een open houding en de overtuiging dat iedereen vanuit zijn eigen expertise moet doen waar hij goed in is. Voorbeelden van inspiratie en kennisdeling die Achterhoek in Beweging de komende jaren wil realiseren:

- Buurtsportcoaches; delen in netwerken hun kennis en kunnen zich specialiseren.
- In het kader van de omgevingswet stimuleren van samenwerking tussen het sociale en fysieke domein om sport, bewegen en gezondheid in te kunnen zetten als preventiemiddel, marketingtool en waarborg voor een inclusieve samenleving.
- Sport- en cultuurverenigingen ondersteunen om door te ontwikkelen tot open clubs binnen vitale sportparken.
- Verbeteren van de organisatie van door Achterhoek in Beweging gehoste evenementen door voor de opzet, uitvoering en legacy samen te werken met professionele spelers in de Achterhoek.

3.2 Het faciliteren van activiteiten en interventies

Achterhoek in Beweging wil graag samen met haar partners activiteiten en interventies opzetten, uitvoeren, evalueren en borgen. Achterhoek in Beweging heeft specifieke kennis van sport, bewegen en gezondheid. Ook bestaat de organisatie uit uiteenlopende sportverenigingen, overheden en organisaties met veel kennis en kunde. Maar activiteiten en interventies hebben alleen het gewenste effect als ze op maat zijn gemaakt voor de doelgroep. Ook is het belangrijk dat zij langjarig worden ingezet. Daarom werkt Achterhoek in Beweging samen met partners in het veld. In de uitvoeringsagenda zijn alle samenwerkingsverbanden terug te vinden.

3.3 Een sterke partner voor spelers buiten de Achterhoek

Op 1 januari 2018 telden de Achterhoekse gemeenten samen 298.610 inwoners. Ter vergelijking: de gemeente Eindhoven heeft 229.637 inwoners, de gemeente Utrecht 349.234. Boven Utrecht staan nog Den Haag (534.158), Rotterdam (641.326) en Amsterdam (859.732). Ook onder Eindhoven staan voornamelijk stedelijke gebieden. Deze 'stedelijke' gemeenten hebben transformatievragen van heel andere aard dan de meer landelijke gebieden. Buitengebieden, kernen en kleine en middelgrote steden moeten daarom hun vragen secuur stellen en antwoorden op de juiste schaal formuleren. Als Achterhoek in Beweging namens de acht gemeenten kan opereren binnen het provinciale, landelijke en Europese speelveld biedt dat grote kansen. Dan kan op een efficiënte en effectieve wijze, voor een groot aantal inwoners gericht gezocht worden naar antwoorden op vragen die voorkomen uit: demografische ontwikkelingen, klimaatdoelstellingen en welvaartsvraagstukken in landelijke gebieden, kernen en kleine en middelgrote steden.

Partners buiten de regio zien de mogelijkheden van het samenwerken met Achterhoek in Beweging. De landelijke overheid noemt de Achterhoek als voorbeeld van een kansrijke samenwerking, zorgpartijen hebben zich verbonden aan Achterhoek in Beweging, verschillende grote evenementen hebben plaatsgevonden in de Achterhoek. Achterhoek in Beweging wil met partijen op meso-, - en macroniveau graag afspraken maken om samen continu te blijven werken aan het vinden van oplossingen en het benutten van kansen voor onderwerpen waar sport- bewegen en gezondheid deel aan hebben om zo de gezondste regio te worden. Voorbeelden van onderdelen die binnen deze rol van Achterhoek in Beweging vallen:

- Strategische afspraken maken met regionale, nationale en internationale partners om samen te zoeken naar antwoorden op de transformatievragen van een regio met landelijke gebieden, kernen en middelgrote steden.
- Samen binnenhalen, hosten en borgen legacy van bovenregionale evenementen op het gebied van breedtesport, topsport, recreatie en toerisme, gezondheid en vrijetijdsbesteding.

3.4. Monitoren en evalueren

Centraal voor Achterhoek in Beweging staat de bijdrage van sporten, bewegen en gezondheid aan het vinden van antwoorden op transformatievragen. Het is bekend dat een gezonde leefstijl (met sporten en bewegen als cruciaal onderdeel) bijdraagt aan het terugdringen van medische kosten, een inclusieve samenleving, klimaatdoelstellingen en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Maar in welke mate en tegen welke investeringen moet goed in beeld worden gebracht. Dat is belangrijk om aan te tonen in welke mate mens en leefomgeving profiteren. En het is ook noodzakelijk om hard te maken dat financiële middelen doelmatig en doeltreffend worden besteed. Alleen dan kan aangetoond worden dat preventie zorgt voor een gezondere bevolking, maar ook dat de auto vaker in de garage blijft staan en dat iedereen mee kan doen. Kortom dat er minder geïnvesteerd hoeft te worden in bijvoorbeeld gezondheidszorg en infrastructuur.

Sport is over het algemeen een 'zichzelf organiserende activiteit'. Mensen willen er uit eigen kracht aan deelnemen, plezier aan beleven en zingeving aan ontleen. Vervolgens zijn er gunstige maatschappelijke- en economische bijeffecten. Het is voor Achterhoek in Beweging de kunst om mee te liften op deze vorm van maatschappelijke zelforganisatie op een zodanige wijze dat deze zich gesteund voelt en gefaciliteerd wordt. Deze kunst vergt een vorm van 'lerend beleid'. Lerend beleid streeft naar kwaliteitsverbetering en zoekt actief naar mogelijkheden om doelmatiger en effectiever te zijn in het bereiken van beleidsdoelstellingen. Het beleidsproces is zo ingericht dat het hier inzicht in verwerft en deze inzichten op korte termijn kan toepassen.

Achterhoek in Beweging heeft een groot belang bij goede monitoring en evaluatie. 'Harde data' met betrekking tot de effecten vergroten het draagvlak onder overheden en investerende organisaties. Positieve voorbeelden kunnen mensen over de streep trekken om op individueel niveau te investeren in een gezonde leefstijl. De Achterhoek is een aantrekkelijke regio om meetinstrumenten te ontwikkelen en te testen. De vraagstukken en de oplossingen verschillen in een overwegend landelijk gebied sterk van de stedelijke gebieden. Afstanden tot bereikbare voorzieningen zijn bijvoorbeeld groter. De landelijke cultuur verschilt van de stedelijke. De bebouwingsdichtheid is lager waardoor op milieu gerichte maatregelen anders zijn. Op provinciaal en landelijk niveau willen overheden en organisaties ook graag inzicht krijgen in de effecten van (preventieve) maatregelen. Daarom denken zij met de Achterhoek mee en ondersteunen zij Achterhoek in Beweging. Zo worden verschillende meetinstrumenten samengevoegd om beter inzicht in de effecten te krijgen.

Als meten weten is, is vertellen voorspellen. Interventies en activiteiten die in de pilotfase door deelnemers als heilzaam of effectief werden ervaren hebben grote potentie om in andere regio's of domeinen ook effect te sorteren. Daarom worden in de Achterhoek ervaringen gedeeld. Zo kunnen interventies worden doorontwikkeld en verbeterd. Maar de Achterhoek houdt haar kennis en ervaringen niet binnen de regiogrens. Geïnteresseerden van buiten de regio zijn altijd welkom om een kijkje in het veld te komen nemen. Dat geldt voor alle disciplines van politici tot buurtsportcoaches en van bedrijfsleven tot zorgsector.

4. FINANCIËEL

Een van de doelstellingen van het Regionaal Sport- en Beweegakkoord Achterhoek in Beweging is zorgen voor een doeltreffende, doelmatige (en rechtmatige) inzet van de beschikbare middelen voor op sport, bewegen en gezondheid gerichte activiteiten in de Achterhoek. Het Regionaal Sport- en Beweegakkoord Achterhoek in Beweging wordt gedragen door de netwerkorganisatie Achterhoek in Beweging. De samenwerkende partners ontwikkelen gezamenlijk het beleid en leggen daar ook een gezamenlijke financiering onder. Dit zorgt ervoor dat projecten breed gedragen worden. Initiatieven zijn minder ad-hoc (versnipperd) en meer inclusief. Partijen vinden elkaar aan de voorkant van het traject en zijn ook gezamenlijk verantwoordelijk voor start, uitvoering, verantwoording en borging. Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële kaders waarbinnen het Regionale Sport- en Beweegakkoord wordt uitgevoerd.

Verschillende rollen verschillende budgetten

In hoofdstuk 3 Spelverdeling staan de vier rollen van Achterhoek in Beweging benoemd:

1. Inspireren en kennis delen
2. Faciliteren van activiteiten en interventies
3. Sterke partner voor spelers in en buiten de Achterhoek
4. Monitoren en evalueren

Om de rollen uit te kunnen voeren zijn middelen nodig. Deze worden door de partners opgebracht. Voor het faciliteren van activiteiten en interventies en de monitoring en evaluatie ervan (rollen 2 en 3) is activatiebudget nodig. Om te kunnen inspireren, kennis delen en een sterke actor (rollen 1 en 3) te zijn is een organisatiebudget belangrijk. Deze budgetten worden op verschillende wijzen samengesteld.

Activatiebudget

Achterhoek in Beweging wil graag projecten, interventies en activiteiten faciliteren. Daarvoor (en voor monitoring en evaluatie) is activatiebudget nodig. Als meerdere partners samenwerken aan een interventie of activiteit dragen zij ook allen bij aan de bekostiging daarvan. Het betreffende activatiebudget kan vervolgens worden aangevuld met subsidies. Sponsoring en crowdfunding behoren ook tot de mogelijkheden voor het vergroten van activatiebudget voor projecten, interventies en activiteiten.

Activatiebudget vanuit het perspectief organisaties en bedrijven

Door bij te dragen aan projecten, interventies en activiteiten verwachten organisaties en bedrijven specifieke doelstellingen te behalen bijvoorbeeld:

- (voor een bedrijf): het verlagen van ziekteverzuim werknemers;
- (voor een verzekeringsmaatschappij): het beperken van gezondheidskosten voor een bepaalde (risico-) groep;

Achterhoek in Beweging wil werknemers en verzekerden ook graag bereiken omdat zij vallen onder de doelgroepen uit het deelakkoord inclusief sporten. Een samenwerkingsovereenkomst kan worden uitgewerkt. Een van de onderdelen daarvan is dat de partners inzichtelijk hebben op welke wijze de middelen doeltreffend, doelmatig en rechtmatig worden ingezet t.b.v de doelen van alle partners. Er wordt een overeenkomst uitgewerkt waarin staat welke meetbare resultaten voor beide partners moeten worden behaald en op welke wijze de beschikbare middelen daarvoor worden ingezet. De middelen worden geormerkt voor het betreffende project.

Maatschappelijk ondernemen

Er zijn ook bedrijven en organisaties die maatschappelijk willen ondernemen en vanuit dat perspectief de samenwerking met Achterhoek in Beweging zoeken. Zij hebben minder behoefte aan een uitgewerkt project, maar dragen bij aan het totaal. Een deel van de activiteiten van Betaald Voetbal Organisatie de Graafschap is daar een voorbeeld van. Ook de inbreng van het sociaal domein Achterhoek valt in deze categorie.

Activatiebudget vanuit het perspectief van gemeenten en bovenlokale overheden

Gemeenten stellen een activatiebudget beschikbaar om cofinanciering te hebben voor projecten die met partners worden uitgevoerd. Ook is het mogelijk dat sommige activiteiten / interventies van belang worden geacht maar dat er (nog) geen partners voor te vinden zijn. Om toch te kunnen starten kan Achterhoek in Beweging hiervoor activatiebudget inzetten.

Inzet in natura (mensen, faciliteiten)

Naast middelen stellen lokale en bovenlokale overheden ook mensen en faciliteiten beschikbaar. Denk bijvoorbeeld aan buurtsportcoaches, sportaccommodaties of communicatiekanalen. De inzet in natura heeft voor het mogelijk maken van interventies en activiteiten soms nog een groter effect dan het inzetten van financiële middelen.

Inzet middelen beleid (sport als middel)

Sport heeft een hoog zelf organiserend vermogen. Het is daarom effectief om middelen voor sociale en ruimtelijke doelstellingen in te zetten voor aan sport gerelateerde activiteiten. In de toelichting op deelakkoorden wordt hierop nader ingegaan. Daarin is inzichtelijk gemaakt welke cross-overs voor de hand liggen. De bijdragen voor activiteiten en interventies hoeven niet uit de sportbegrotingen te worden gehaald. Middelen kunnen bijvoorbeeld gevonden worden in budgetten voor participatie en gezondheid. In ruimtelijke projecten moet sport en bewegen ook standaard worden meegenomen. Kort samengevat: doordat gemeenten streven naar een integraal beleid kan de positie van sport en bewegen veel sterker worden ingebed. De rol van Achterhoek in Beweging is het uitdragen van deze positie van sport en het steeds vinden van de juiste verbindingen. Op deze wijze zorgt Achterhoek in Beweging ervoor dat er wordt geïnvesteerd in sport. De middelen zijn terug te vinden in de begrotingen van de betreffende activiteiten / beleidsdomeinen.

Organisatiebudget

Om uitvoering te kunnen geven aan de rollen 1 (inspireren en kennis delen) en 3 (de sterke partnerrol) heeft Achterhoek in Beweging organisatiebudget nodig. De 8 gemeenten stellen middelen beschikbaar. Maar ook de strategische partners dragen bij. Achterhoek in Beweging heeft een goede positie verworven.) De medewerkers van Achterhoek in Beweging zijn deskundigen die door Achterhoek in Beweging worden ingehuurd. De kleine centrale organisatie kan terugvallen op mensen die specifieke kennis en vaardigheden meebrengen uit andere organisaties en ook op die werkomgevingen terug kunnen vallen.

Bijdrage van de 8 gemeenten

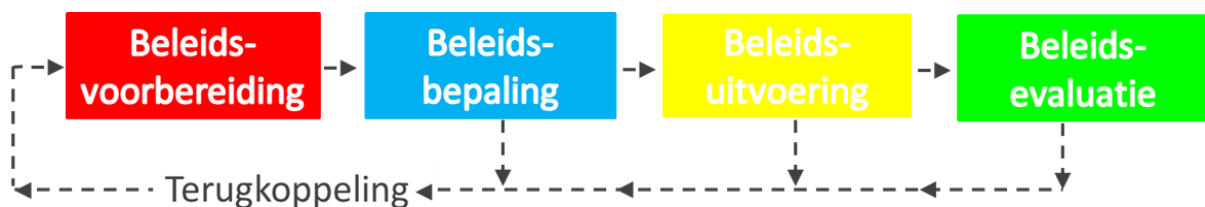
De acht gemeenten dragen allen jaarlijks €35.000,- bij aan Achterhoek in Beweging. Op jaarbasis is er op basis hiervan een bedrag beschikbaar van €280.000,-. De middelen zijn zowel bedoeld voor het organisatiebudget als voor het activatiebudget.

Ramingen als bijlage van de uitvoeringsagenda

In de zomer en herfst van 2019 wordt de uitvoeringsagenda uitgewerkt. Hierin staat welke activiteiten en interventies plaatsvinden en op welke wijze deze worden bekostigd. Het maken van ramingen, waarbij ook de inbreng van de partners is meegenomen, is mogelijk op basis van de uitvoeringsagenda.

Multipliereffect

Door de samenwerking van de verschillende partners ontstaat een multipliereffect. Er ontstaat meer volume (in financiële middelen en doelgroep bereik), waardoor het voor subsidieverstrekken of sponsors ook aantrekkelijk wordt om aan te haken. Geïnvesteerde tijd en middelen hebben een hoger rendement.

Bovenstaand schema geeft de doorlopende dynamiek van de uitvoeringsagenda weer. Op basis van de ambities uit het beweeg- en sportakkoord (strategische) worden met het veld afspraken gemaakt op tactisch en operationeel niveau. Ook wordt bepaald welke middelen door wie worden ingezet. Tijdens en na de uitvoering wordt gekeken of het beleid moet worden bijgesteld, beëindigd of gecontinueerd. Ook wordt wederom gekeken welke middelen nodig zijn.

In het Nationaal Sportakkoord is de eerste ambitie: **Inclusief sporten en bewegen**. De ambitie wordt als volgt verwoord:

De ambitie is dat iedere Nederlander een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen. Inclusief sporten en bewegen is vanzelfsprekend. Belemmeringen vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond, sekse, geaardheid of sociale positie nemen we weg.

Vervang Nederlander in het bovenstaande citaat door Achterhoeker en de ambitie voor het Regionale Sport- en Beweegakkoord Achterhoek in Beweging is geformuleerd. Achterhoek in Beweging heeft de afgelopen jaren ingezet op inclusief sporten. Onder de noemer 'Iedereen doet mee' was de eerste ambitie: een levenlang sporten voor iedereen. Om deze ambitie waar te maken is een lange adem nodig. Daarom wordt inclusief sporten een deelakkoord voor de periode 2020 – 2030. De partners die samenwerken aan inclusief sporten willen:

- Achterhoekers en bezoekers inspireren om een gezonde leefstijl aan te nemen en hen ondersteunen om deze vol te houden;
- Fysieke en sociale drempels om te gaan sporten en bewegen wegnemen;
- Een veilige, uitdagende en gezonde buitenruimte inrichten om mensen uit te dagen en te motiveren om te sporten en bewegen;
- Verenigingen en clubs ondersteunen opdat zij een gevarieerd sportaanbod aan kunnen blijven bieden, en mensen uit alle lagen van de samenleving in hun club een plek kunnen geven;
- De 'commerciële' sportaanbieders uitnodigen om hun aanbod optimaal toegankelijk te maken;
- Met spelers van buiten de Achterhoek allianties aangaan om over en weer kennis en vaardigheden te delen;
- Intensief volgen welke interventies in welke mate bijdragen aan het activeren van een gezonde leefstijl in alle bevolkingsgroepen.

De motivaties en belemmeringen voor sporten verschillen per persoon en vooral per levensfase. Achterhoek in Beweging wil drempels om te sporten wegnemen en de voordelen van sporten benadrukken. Daarom bindt Achterhoek in Beweging graag nieuwe partners aan zich om de reikwijdte van het sportakkoord nog groter te maken.

5. GEZONDE JEUGD

In de Achterhoek wonen ruim 65.000 jongeren in de leeftijdscategorie 0 tot 19 jaar. Achterhoek in Beweging zet voor hen in op 'Vaardig in Bewegen'. Dat is een belangrijk thema binnen het Nationaal Sportakkoord. Vaardig in Bewegen' heeft tot doel ervoor te zorgen dat meer kinderen aan de beweegrichtlijnen gaan voldoen. Kinderen en jongeren worden dagelijks in staat gesteld om te sporten en te bewegen. Op school, tijdens de gymles en in de pauze, maar ook bij de naschoolse opvang, bij sport- en cultuurverenigingen en in de vrije tijd in de buitenruimte. Aansluitend wil Achterhoek in Beweging dat op alle terreinen, de gezonde keuze de makkelijke keuze wordt. In de directe leefomgeving van kinderen en jongeren (school, sportclub, culturele vereniging, uitgaansgelegenheid) worden zij niet in de verleiding gebracht om te roken of drinken. Zij zijn op de hoogte van de gevaren hiervan. Verder is er voldoende gezonde voeding binnen bereik en wordt het nuttigen hiervan gestimuleerd. Voor risicogroepen is er bijzondere aandacht. Kinderen en jongeren met een verhoogd risico op een ongezond gewicht worden zo vroeg mogelijk herkend en begeleid. Datzelfde geldt voor jongeren met een risico op sociale uitsluiting. Alle beroepskrachten die in de Achterhoek worden opgeleid voor het werken met kinderen en jongeren krijgen gezonde leefstijl en bewegen als onderdeel van hun opleidingscurriculum.

Een veilige en gezonde sportomgeving voor kinderen en jongeren

Gemeenten hebben de volledige verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de jeugdwet. De jeugdwet gaat ook over preventieve activiteiten. De overheid waarborgt voor ieder kind een veilige omgeving, waarin het gezin, de school, de naschoolse opvang, de sportclub en bijvoorbeeld de buurt een belangrijke rol spelen. Soms is daarvoor extra inzet nodig. Sport, bewegen en een gezonde leefstijl kunnen daaraan bijdragen. Door jeugdigen een plekje te laten vinden bij een sportclub, of een beweegprogramma met een buddy te volgen bijvoorbeeld. Voor jeugdigen die wel extra hulp nodig hebben maakt sport- en bewegen onderdeel uit van hun dagprogramma. Dit kan het voor hen tevens mogelijk maken om extramuraal activiteiten te ontplooiën wat hen later weer kan helpen om een goede plek in de samenleving te vinden.

Speel- en beweegaanbod uitdagend, veilig en bereikbaar

Voor kinderen en jongeren is het belangrijk dat er een veilige en gezonde fysieke leefomgeving is die voldoende aanleiding biedt tot sport, spel en bewegen. Idealiter kunnen kinderen zelfstandig en veilig hun sportlocatie bereiken en zijn speelterreinen ook veilig bereikbaar en ingericht naar de wensen van de doelgroep. Verder worden kinderen en jongeren op school en in hun vrije tijd uitgedaagd om gebruik te maken van de buitenruimte. Bijvoorbeeld door outdoor sporten, het verkennen van de omgeving aan de hand van een uitdagende app of buurtsportcoaches die activiteiten organiseren. Als er initiatieven van kinderen of jongeren zijn dan worden deze gehoord door de beleidsbepalers.

Gezin, school, BSO en club

Er wordt veel van gezinnen en kinderen gevraagd. Werken, leren en sporten combineren is een uitdaging voor veel gezinnen. Door slim organiseren zijn er mogelijkheden om de druk op de agenda's te verlichten en meer en beter te sporten en te bewegen. Het sport- en beweegaanbod afstemmen op het dagritme van jeugdigen is de uitdaging. Van uitdagende gymlessen tot een gevarieerd naschools sportaanbod bij verenigingen en een goede programmering in de weekenden. Als ouders en kinderen samen gaan sporten verandert de druk in ontspanning. Er liggen kansen in de koppeling van sport en bewegen en de werkdrukverlagingsafspraken in het Primair Onderwijs. Ook diverse programma's in de voorschoolse programmering bieden mogelijkheden om al vroeg te investeren in een gezond sport- en beweegeritme. Onderwijs en gemeente zijn binnen dit domein onderling van elkaar afhankelijk voor het optimale resultaat.

SAMEN ACTIEF VOOR EEN GEZONDE JEUGD IN DE ACHTERHOEK

ACHTERHOEK
IN BEWEGING

**ONZE
SUCCESSSEN**

GEZONDE VOEDING
EN BEWEGEN DRAGEN BIJ
AAN ALLE PIJLERS VAN:

**MINUS
10%**
Het aantal 5/6 jarigen
met overgewicht is met
ruim 10% gedaald.

1 UUR
Het aantal jongeren dat
1 uur per dag intensief
beweegt stijgt.

+9300
**Achterhoekse
waterweek!**
Kinderen hebben de
avondmerdaagte gelopen
op water.

8
MAAL
Gezonde sportkantines.

40 X
BEWEEG WIJS
Beweg Wijs scholen
en 9 GKGK scholen.

**ALLE
ACHT**
Achterhoekse gemeenten
werken met ketenaanpak
overgewicht.

**371
398**
Nieuwe sociale
interactie.

**ACHT
MAAL**
Obstacle
Run VO.

65
Scholen hebben onder-
steuning gehad van de
gezonde school adviseurs.
Er zijn nu 15 gezonde
scholen.

IN SAMENWERKING MET

Resultaten Gezonde Jeugd 2017

6. VITAAL OUDER WORDEN

In de regio Achterhoek wonen ruim 50.000 ouderen tussen de 65 en 80 jaar. Verder zijn er nog bijna 15.000 80-plussers. In de komende jaren worden deze getallen nog hoger. De verschillende gemeenten streven naar een inclusieve samenleving, waaraan alle senioren mee kunnen doen. Maar de veranderende samenleving vraagt ook om senioren die zich inzetten om de samenleving van een stevig fundament te voorzien. Met hun kennis en vaardigheden zijn zij een belangrijke ondersteuning voor de civil society en het verenigingsleven in het bijzonder. De vergrijzing vraagt om een nieuwe kijk op verschillende beleidsthema's zoals huisvesting, infrastructuur, mobiliteit, gezondheid en voeding, sport en bewegen en vrije tijd. Achterhoek in Beweging brengt partijen samen die zich inzetten om een gezond leven, bewegen en zelfstandig wonen voor senioren aantrekkelijk te maken. Voor kennisdeling en inspiratie sluit Achterhoek in Beweging aan bij Active Ageing. Dit landelijke netwerk professionals en 50-plussers ontwikkelt samen met marktpartijen, overheden en kennisinstellingen producten en diensten voor de seniorenmarkt.

Bron van kennis en vaardigheden

Op senioren wordt veelvuldig een beroep gedaan om zich in te zetten als werknemer, vrijwilliger of mantelzorger. Van de opgedane kennis en vaardigheden van senioren wordt vanaf verschillende kanten graag gebruik gemaakt. Maar dat kan alleen als daar ook iets tegenover staat. Als er voldoende mogelijkheden zijn om af en toe een stapje terug te doen en te herstellen en te ontspannen. Dat kan door een goede back up te organiseren voor de verantwoordelijke taken en door de sociale omgeving zo in te richten dat iedereen zich welkom voelt.

Preventie en vroeg signalering

De titel Vitaal Ouder worden wijst erop dat zo vitaal mogelijk ouder worden het streven is. Dat vergt een persoonlijke investering van mensen. Vitaal ouder worden heeft de meeste kans van slagen bij een structureel gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving. Ook is het belangrijk om vroegtijdig signalen op te vangen en te handelen als er medische of fysieke beperkingen dreigen. Door de fysieke leefomgeving, eerstelijns en tweedelijns zorg, beweeg en cultuur aanbod goed op elkaar af te stemmen en onderling versterkend te laten zijn is het voor alle senioren mogelijk om mee te blijven doen aan de samenleving.

Senioren in een gezonde leefomgeving

Voor het realiseren van een (fysiek) gezonde leefomgeving biedt de omgevingswet kansen. Door met senioren in gesprek te gaan over de ruimtelijke voorwaarden die zij nodig hebben om in hun eigen omgeving te kunnen blijven wonen en bewegen. Ook door te ondersteunen in het ontwikkelen van bijvoorbeeld hartveilig wonen wijken of dementievriendelijke gemeenten. In ruimtelijke zin vraagt dit om een visie op de omgeving waardoor mensen uitgedaagd worden om veilig te bewegen. Vanuit preventie en vroeg signalering wordt erop gestuurd dat mensen ook kennis hebben van de mogelijkheden. Bijvoorbeeld door een vereniging vinden waar zij in een passende groep kunnen sporten en bewegen of een cursus valpreventie. Maar het koppelen aan een vrijwilliger die mee gaat wandelen of boodschappen doen is ook een mogelijkheid.

7. UNIEK SPORTEN

Voor mensen met een beperking zijn er soms obstakels om een passende sport te vinden of voldoende te bewegen. Denk bijvoorbeeld aan noodzakelijke begeleiding om op locatie te komen, de toegankelijkheid van ruimtes of weinig mensen die een bepaalde aangepaste sport beoefenen. Achterhoek in Beweging wil deze obstakels wegnemen. Want het is belangrijk dat iedereen mee kan doen. Soms is het voor mensen met een beperking zelfs extra belangrijk om goed te bewegen. Een goede conditie, sterkere botten en spieren of sociale contacten zorgen ervoor dat zij minder hinder ondervinden van hun beperking (of de beperking even kunnen vergeten). Belangrijk is dat er voldoende sportaanbod en beweegmogelijkheden zijn, en dat deze gevonden kunnen worden. Vervolgens moeten soms drempels voor deelname (vervoer, begeleiding tijdens de activiteit, financiële beperkingen) worden geslecht.

Gerichte ondersteuning gericht op inclusief sporten, bewegen en participeren

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) maakt gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van hun inwoners op het gebied van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen en opvang. Het gaat hierbij om het bieden van voorzieningen aan inwoners die een maatschappelijke voorziening nodig hebben. Maar het is ook de bedoeling dat wordt voorkomen dat specifieke voorzieningen nodig zijn. Algemene sportvoorzieningen kunnen bijdragen aan het voorkomen van zorgbehoefte en zorgvraag bij inwoners. Sport- en bewegen opnemen in een maatwerkvoorziening kan het effect ervan verhogen. In de uitvoering van de Wmo – bijvoorbeeld bij dagbesteding, beschermd wonen of maatschappelijke zorg – ontstaan kansen als zorg- en maatschappelijke organisaties en sportorganisaties samenwerkingsrelaties aangaan. Deze samenwerkingsverbanden kunnen leiden tot het vinden van een goede dagbesteding voor kwetsbare inwoners. Maar het kan ook bijdragen aan herstel- of rehabilitatiedoelen, persoonlijke ontplooiing en het tegengaan van sociaal isolement. De Wet langdurige zorg voorziet in de zorg voor mensen die de hele dag zorg dichtbij of permanent toezicht nodig hebben. Sport- en bewegen kan een rol spelen bij ‘behandeling’ gericht op herstel en/of op het aanleren van nieuwe vaardigheden of gedrag.

Matchen van vraag en aanbod

Door de vraag goed in beeld te hebben en het aanbod daarop aan te laten sluiten kan het percentage mensen met een beperking dat sport en beweegt substantieel worden verhoogd. De afgelopen jaren heeft de aanpak van Uniek Sporten zich bewezen in de Achterhoek. Daarom is de wens om deze aanpak de komende jaren verder uit te rollen. Qua invulling van de openbare ruimte en de aansluiting op de wensen van mensen met een beperking liggen er kansen binnen de omgevingswet. Gebieden en gebouwen moeten veilig, bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar zijn voor mensen met een beperking. Daarom is het belangrijk om het belang van mensen met een beperking bij planvorming en planrealisatie mee te nemen.

8. SPORTIEVE BEROEPSBEVOLKING

De Achterhoek heeft begin 2018 meer dan 298.000 inwoners. De 223.00 inwoners van 15 tot 75 jaar vormen samen de potentiële beroepsbevolking. Hiervan bieden 155.000 mensen zich actief aan op de arbeidsmarkt. Deze werkenden en werklozen vormen samen de beroepsbevolking (Bron: regio in beeld Achterhoek). De arbeidsmarkt in de Achterhoek is als geheel krap. De economie groeit. Dat betekent dat er ook in de Achterhoek meer banen bij komen. Personeelwisselingen en pensionering zorgen daarnaast voor een vervangingsvraag. Het is belangrijk dat er voldoende gezonde en gemotiveerd mensen zijn om aan de vraag op de arbeidsmarkt te voldoen. Een gezonde omgeving en een gezonde leefstijl zorgen ervoor dat werknemers met plezier werken en tot op hogere leeftijd hun kwaliteiten in kunnen blijven zetten. Om werknemers van buiten de Achterhoek te interesseren voor de Achterhoek moet de Achterhoek zich waar maken als aantrekkelijke vestigingsregio. De sport- en beweegmogelijkheden in het gebied dragen daar in hoge mate aan bij.

Sportieve en gezonde werknemers

Een gezonde beroepsbevolking is belangrijk voor werknemers, werkgevers, de gemeente en diverse maatschappelijke organisaties. Veel mensen uit de beroepsbevolking zijn bovendien naast werknemer ook vrijwilliger, mantelzorger, ouder en sporter. Achterhoek in Beweging wil hen motiveren om, ondanks de vele taken en verantwoordelijkheden, ook zelf aan beweging en ontspanning toe te komen. Dat kan door kennis te delen met werkgevers en organisaties met betrekking tot vitaliteitsprogramma's. Maar ook het inrichten van de buitenruimte tot een beweegvriendelijke ruimte en het organiseren van bijvoorbeeld een evenement gericht op bedrijfssporten behoort tot de mogelijkheden om deze groep zo goed mogelijk te bereiken.

Deelnemen aan de arbeidsmarkt

De participatiewet heeft tot doel om zoveel mogelijk mensen, met of zonder arbeidsbeperking, weer aan de arbeidsmarkt deel te laten nemen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een correcte uitvoering van de wet. Het is echter een uitdaging om met de beschikbare middelen te voldoen aan de doelstellingen. Sporten, bewegen en een gezonde leefstijl kunnen ondersteunend zijn aan de slagingskansen van mensen om werk te vinden en te kunnen blijven werken. Door sporten en bewegen kunnen mensen weer ritme opdoen en fit genoeg zijn om te werken. De afgelopen jaren is er veel aanbod ontwikkeld gericht op het door middel van sport en bewegen ondersteunen van mensen op weg naar betaald werk. Dit betreft zowel ondersteuning op het gebied van fysieke als mentale gezondheid.

Binnen de sport- en beweegsector zijn ook banen te vinden die uitgevoerd kunnen worden door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ondersteunend aan vitale sportparken en open clubs of bijvoorbeeld bij een commerciële sportorganisaties. BVO de Graafschap werkt bijvoorbeeld samen met Elver aan het stadionbeheer.

DEELAKKOORD

EXCELLEREN IN DE ACHTERHOEK

**Special Olympics
Nationale Spelen
Achterhoek 2018**
De kracht van sport

Meedoen is belangrijker dan winnen!

1500 vrijwilligers

716 coaches en begeleiders

8 - 10 juni 2018
Achterhoek
Gelderland

7 Achterhoekse gemeenten zetten zich de komende 3 jaar in om sporten voor mensen met een verstandelijke beperking te stimuleren.

Netwerk van maatschappelijk betrokken partners **53**

2.039 sporters met een verstandelijke beperking

Wedstrijden in **20** sporten

14 verschillende sportlocaties

Mediabereik:
NOS
noo
radio 1
6
dG
gld

- Sporten met en tegen anderen van eenzelfde niveau
- Verbeteren fysieke gezondheid
- Bevorderen persoonlijke ontwikkeling
- Verhogen zelfvertrouwen en eigenwaarde

Special Olympics Healthy Athletes
Healthy Athletes is een programma van Special Olympics dat helpt om de gezondheid van mensen met een verstandelijke beperking te verbeteren. Het programma richt zich op de fysieke gezondheid en het welzijn van de sporters. Ook wordt er aandacht besteed aan het leren van nieuwe vaardigheden en het ontwikkelen van zelfvertrouwen. Het programma is gratis.

Met sport halen we het beste uit Gelderland schrijft de provincie in het Gelders Sportakkoord. Achterhoek in Beweging wil met sport het beste uit de Achterhoek halen. Daarom luidt de titel van het tweede deelakkoord: **Excelleren in de Achterhoek**. De partners die dit akkoord ondertekenen onderkennen de autonome kracht van de Achterhoek. Zij willen deze door intensieve vormen van samenwerking nog verder vergroten. Met respect voor de cultuur en natuurwaarden willen zij het potentieel nog beter benutten. Om zo een aantrekkelijke vestigingsregio te worden en Achterhoekers te stimuleren om het beste uit zichzelf te halen. De Achterhoek heeft een florerende technische sector. Zowel op het gebied van ICT als binnen de maakindustrie zijn innovatieve bedrijven. Achterhoek in Beweging wil graag samen met hen innoveren in de sport. Verschillende terreinen lenen zich daarvoor: technologische ondersteuning van topsporters en talenten, doorontwikkeling van e-sports en het beter gebruik maken van technologie bij evenementen bijvoorbeeld.

De partners die samenwerken aan **Excelleren in de Achterhoek** willen:

- Sterke open clubs en vitale sportparken realiseren waar breedtesporters en talenten uit de voeten kunnen en waar sterk besturen de norm is;
- Achterhoekse breedtesport en topsporttalenten ondersteunen in hun maatschappelijke en sportcarrière door ze goede trainingsaccommodaties te bieden en de kans te geven om zich te profileren tijdens evenementen;
- Het buitengebied, de steden en kernen zo inrichten dat deze Achterhoekers uitdagen om te bewegen,
- Professionele evenementen neerzetten die de Achterhoek als een sterk merk op de kaart zetten en door side events en legacy een langdurig effect hebben;
- Het beroepsperspectief voor mensen die in de Achterhoek worden opgeleid als professional gezonde leefstijl verbeteren;
- Technologie inzetten voor prestatieverbetering van talenten, ontwikkelen e-sports en professionaliseren sportevenementen;
- Commerciële en niet commerciële sportaanbieders gezamenlijk een optimaal sportaanbod realiseren dat voor iedereen toegankelijk is.

9. TALENTBEGELEIDING

De Achterhoek heeft veel topsport- en breedtesporttalenten. Achterhoek in Beweging wil dat deze talenten zich binnen hun eigen sociale omgeving kunnen ontwikkelen. Voor talentvolle kinderen en jongeren is het belangrijk dat zij sporten en naar school gaan goed kunnen combineren. Ook moet er voldoende ruimte zijn voor het onderhouden van sociale contacten. Achterhoek in Beweging vindt dat sporttalenten in de Achterhoek uit de voeten moeten kunnen. Binnen de vergrijzende en krimpende populatie zijn deze ambitieuze jonge mensen extra waardevol. Zij kunnen met hun positieve energie rolmodellen zijn voor anderen. Ze laten zien dat talent en doorzettingsvermogen kunnen leiden tot mooie resultaten. Maar ze illustreren ook dat het ondanks alle inspanningen niet altijd lukt om de top te halen of aan de top te blijven. En dat de weg ernaar toe, of het proberen, toch de moeite waard waren. Op het moment dat talenten doorbreken en topsporters worden kan de Achterhoek delen in het succes. Omdat de sporters in de Achterhoek tot wasdom zijn gekomen. En op het moment dat talenten of topsporters toe zijn aan een maatschappelijke carrière kunnen zij deze vormgeven in de Achterhoek.

Samen voor talent

Om goed te kunnen presteren hebben talenten een ondersteunende omgeving nodig. Daarom werken idealiter alle partijen, die zich in de omgeving van het talent begeven, samen. Van gezin tot school en van breedtesportclub tot sponsor. Dit past naadloos in het thema 'vaardig in bewegen' uit het Nationaal Sportakkoord. Aan de ene kant motorische ontwikkeling ondersteunen en bewegen stimuleren en meteen talent herkennen. Achterhoek in Beweging beschikt over een breed netwerk aan samenwerkingspartners. Zij kunnen met elkaar afspraken maken over de ondersteuning van talenten. Achterhoek Younited is de afgelopen twee jaar door Achterhoek in Beweging financieel ondersteund met een stimuleringssubsidie. Achterhoek Younited heeft nu een goede basis en kan zelfstandig vooruit. Daarmee wordt Achterhoek Younited een zelfstandige samenwerkingspartner van Achterhoek in Beweging.

Maatschappelijke inzet van talenten

Voor sporttalenten is het belangrijk om verbonden te blijven met hun woon- en trainingsomgeving. Daarom zetten zij zich vaak in om hun steentje bij te dragen ter inspiratie of bevordering van de verbondenheid. Om mensen te motiveren tot een gezonde leefstijl. Of om jongeren te inspireren om door te zetten en hun dromen om te zetten in daden. Betaald Voetbal Organisatie de Graafschap vindt het belangrijk dat de (eerste selectie-)spelers zich maatschappelijk ontplooien en legt dit zelfs contractmatig vast. De komende jaren wil Achterhoek in Beweging nog meer talent uit alle mogelijke disciplines de kans geven om zich te presenteren. Andersom wil Achterhoek in Beweging Achterhoekjes de kans geven om zich te laten inspireren.

10. OPEN CLUBS EN VITALE SPORTPARKEN

Excelleren vindt in de Achterhoek niet alleen plaats op individueel niveau. Ook verenigingen kunnen excelleren door een gastvrije open club te zijn of innovatieve manieren van besturen te omarmen. En de sportparken kunnen uitblinken in beweegaanleidingen voor doelgroepen en integraliteit van aanbod. Om mensen aan het bewegen te krijgen en te houden is het een randvoorwaarde dat clubs actief en gezond zijn. Sportparken moeten veilig, bereikbaar en uitnodigend zijn. Met samenwerkende clubs, toegankelijke accommodaties en een beweegrijke omgeving. Achterhoek in Beweging zet zich in voor de realisatie van de juiste accommodatie op de juiste locatie en een optimale programmering binnen sportpark en club. Achterhoek in Beweging ondersteunt de realisatie van open clubs. Maar verenigingsondersteuning is er ook voor de clubs die minder nieuwe maatschappelijke taken op zich nemen maar zich wel maximaal willen inzetten om hun bestaande taken goed uit te voeren. Ook deze clubs bereiken veel mensen.

Samen een gezonde beweeg- en sportomgeving realiseren

Clubs, verenigingen en andere sportaanbieders en gemeenten moeten op de hoogte zijn van elkaars wensen en ambities. Alleen dan kan de omgeving optimaal worden ingericht om mensen te laten sporten en bewegen. Vitale sportparken en open clubs kunnen alleen floreren als deze fysiek open staan voor maatschappelijke functies. Daarom houdt Achterhoek in Beweging de beleidsbepalers (ambtelijk en bestuurlijk) scherp en voedt zij hen met kennis en 'best practices'. Op deze wijze krijgen clubs en parken de positie en ondersteuning die hen toekomt om optimaal te kunnen presteren. Daar is iedereen bij gebaat, zowel in het sociale als het ruimtelijke domein.

Open club

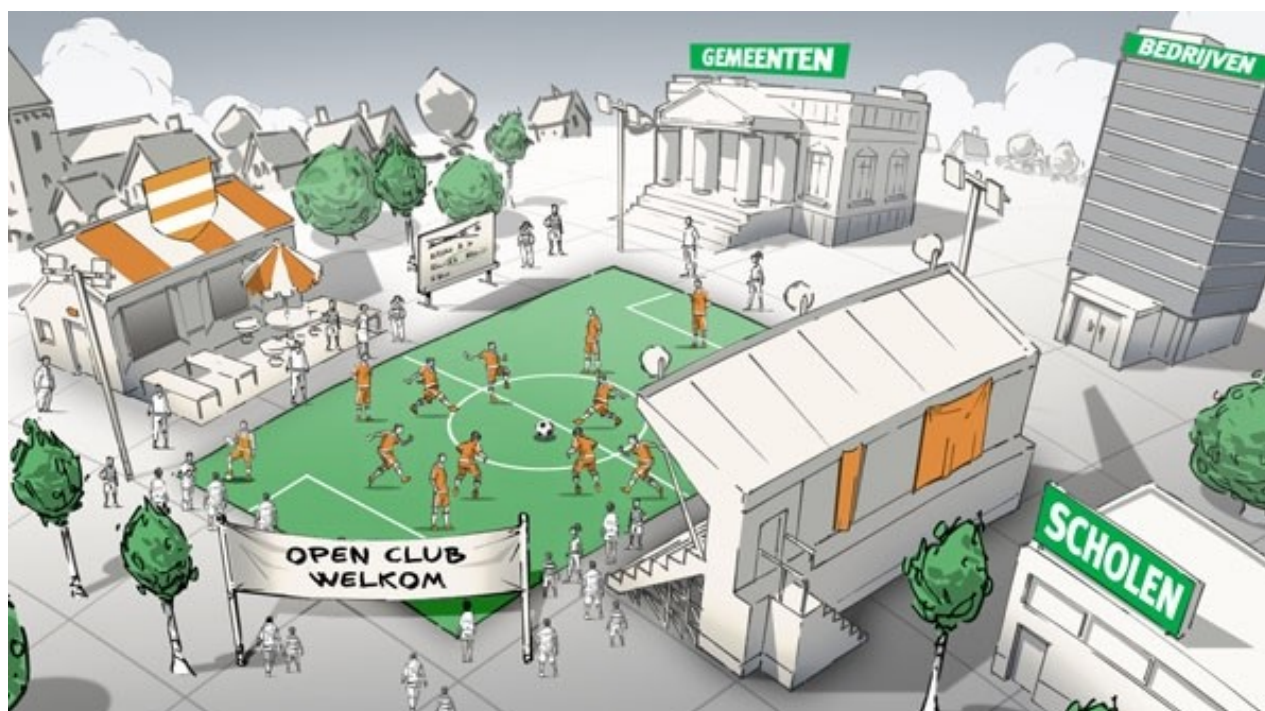
Het deelakkoord 'Inclusief Sporten' is erop gericht om iedereen te motiveren en de gelegenheid te geven om te gaan sporten en bewegen. Vanwege de sociale meerwaarde zal een groot deel van de mensen dat doen bij een club of vereniging. Dat vraagt veel van verenigingen. Clubs moeten:

- de potentiële vraag in kunnen schatten;
- mogelijkheden hebben om aanbod aan te passen en eventueel te professionaliseren;
- bestaande en nieuwe taken en mensen met elkaar in harmonie brengen.

Achterhoek in Beweging wil verenigingen ondersteunen om door te ontwikkelen tot open club. Door een linking pin te zijn tussen verenigingen, overheden en organisaties. Maar ook door ondersteuners in te zetten die binnen de vereniging een open club traject kunnen begeleiden en ondersteunen.

Vitale sportparken

Een vitaal sportpark wordt de hele dag door optimaal benut. Het is een multifunctioneel park dat een integraal onderdeel is van de openbare ruimte en infrastructuur. Functiemenging is een van de kenmerken. Sportvoorzieningen worden door meerdere partijen gebruikt. Op het park vinden dagactiviteiten plaats en zijn werkervaringsplekken gerealiseerd. Het sportpark is uitnodigend, veilig en voor iedereen toegankelijk. Binnen het sportpark zijn voldoende open clubs met een sterk kader die ervoor zorgen dat de accommodaties en buitenruimte ook optimaal benut worden. Binnen het sportpark zijn professionals werkzaam die verschillende rollen kunnen vervullen.

Redenen om te sporten en bewegen, volgens bevolking 18-79 jaar, naar meting en mate sport en bewegen (in procenten)

	Meting		Wandelen, fietsen en sporten voor plezier (2018)			
	2011	2018	veel	redelijk veel	redelijk weinig	weinig
<i>Aantal waarnemingen</i>	3.496	2.318	352	965	704	297
Lichaamsbeweging/gezondheid	78	80	95	88	75	44
Opbouw conditie, kracht, lenigheid	58	62	69	70	59	31
Lekker buiten zijn	41	45	64	54	34	17
Afslanken/uiterlijk	41	44	47	50	42	24
Leuke activiteit/plezier	43	41	49	51	36	10
Uitlaatklep dagelijks leven/ontspanning	39	37	49	44	31	10
Gezelligheid/sociale contacten	30	26	34	30	23	8
Prestatie, jezelf verbeteren	19	20	28	24	16	2
Advies arts/fysiotherapeut	16	12	10	11	12	12
Niet duur	15	9	18	10	6	3
Geen enkele, sport of beweeg weinig	7	8	0	2	8	38

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO), oktober 2011 en mei 2018. Bewerking: Mulier Instituut.

11. EVENEMENTEN

De Achterhoek heeft een uitstekende uitgangspositie voor het hosten en organiseren van (beweeg- en sport) evenementen. De volgende factoren dragen daaraan bij:

- Het unieke karakter van het buitengebied en de bebouwde gebieden. Met mogelijkheden voor evenementen in de natuur en in (topsport-)accommodaties. Waar de uitstekende recreatieve voorzieningen en het goede Achterhoekse leven het voor toeschouwers en supporters ook een mooi evenement maken.
- De sociale cohesie zorgt ervoor dat er vrijwilligers zijn waarop gebouwd kan worden. Verenigingen, organisaties en individuen dragen zorg voor side- events en legacy en promoten zo vaak ook hun eigen voorkeurssport. Uiteraard werkt ook de 'aanpakkersmentaliteit' mee.
- Streekeigen sporten als motorcross, mud-runs en cross country maken het mogelijk om evenementen in deze categorieën goed te faciliteren. Een rijke geschiedenis aan topsportverenigingen (volleybal, voetbal, waterpolo, handbal enz.) zorgen voor een groot draagvlak voor evenementen in deze categorieën.
- De schaalgrootte (ruim 298.000 inwoners) zorgt voor voldoende verblijfs-, trainings- en wedstrijdaccommodaties. Bovendien zijn er veel organisaties en bedrijven die zich willen verbinden aan een of meerdere evenementen.
- Bij (markt-)partijen binnen de Achterhoek is veel kennis en ervaring aanwezig met betrekking tot het organiseren van succesvolle en grootschalige evenementen.

Evenementen die de Achterhoek op de kaart zetten

De Achterhoek is een sportminded regio en wil dat ook graag uitdragen. Daarom is Achterhoek in Beweging de afgelopen vier jaar betrokken bij de realisatie van jaarlijks minimaal één nationaal of internationaal evenement. Dat heeft goed gewerkt. De evenementen werden door deelnemers en bezoekers hoog gewaardeerd. Daarom wil Achterhoek in Beweging ook de komende jaren bijdragen aan de realisatie van een nationaal of internationaal evenement per jaar.

Echt Achterhoek sport en beweeg-evenementen

Naast de landelijke en internationale evenementen heeft de Achterhoek ook baat bij kleinere evenementen die voor de bevolking en bezoekers belangrijk zijn. Het kan dan gaan om evenementen die passen bij de cultuur of binnen de accommodaties van de Achterhoek. Deze evenementen worden vaak mogelijk gemaakt met een maximum aan vrijwillige inzet en een minimum aan kosten. Achterhoek in Beweging wil graag een van de participanten zijn. Niet alleen door het geven van een beperkte financiële bijdrage maar vooral door haar netwerk en kennis en kunde (buursportcoaches, verenigingen enz.) ter beschikking te stellen.

Kaderstelling evenementen

Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren en de wensen voor de toekomst wordt een kaderstellend document voorbereid met betrekking tot evenementen.

